

Anton Larsson, Tillväxt- och organisationsstrateg
Tfn: 0729-65 80 20
E-post: Anton.Larsson@hylte.se

2020-08-03

Kommunstyrelsen
2020 KS0210

Remissvar - Regionalt trafikförsörjningsprogram 2020-2024

Hylte kommun tackar för möjligheten att lämna ett remissvar. Kommunens synpunkter, uppdelade per kapitel, står nedan. Sist i dokumentet finns svar på specifika frågeställningar från Region Halland.

Kapitel 2. Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken

På sidan 10 förs ett resonemang rörande kommunernas behov av pendling för invånarnas förvärvsgrad. Kommunen saknar ett resonemang om huruvida det inom kommunen finns den kompetens som företagen efterfrågar. Utbildningsnivåerna bland de som pendlar in till Hylte kommun är mycket högre än bland de som bor och arbetar i kommunen. Pendlingen och kollektivtrafiken är väsentlig för Hylte kommun och dess företags kompetensförsörjning, och därav även konkurrenskraft och tillväxt.

På sidan 11 skriver man att pendlingen inåt landet är liten och att det inte finns kompletterande arbetsmarknader inom rimligt pendlingsavstånd i stråket mot Värnamo. Efter Halmstad, är Gislaved kommunens viktigaste pendlingskommun med över 450 utpendlare till Gislaved och 270 inpendlare från Gislaved. En mycket stor del av de som pendlar mellan Hylte och Gislaved kommuner arbetar inom tillverkning. Ett lika tydligt utbyte inom en specifik näringsgren har inte Hylte med någon annan kommun. Det finns ett funktionellt utbyte mellan Hylte och Gislaveds kommuner som bör anammas mer. En utveckling av kollektivtrafiken mot västra Småland bör genomföras för att främja en arbetsmarknadsförstoring mot Gislaved och Gnosjöregionen

Det är positivt att ett resonemang förs utifrån social hållbarhet, och vikten av ett jämlikt transportsystem. Kommunen anser att kollektivtrafikens betydelse för integrationen är något som kan ges en större roll i dokumentet. I synnerhet efter att Arbetsförmedlingens kontor har stängt i flera av Hallands kommuner har kollektivtrafikens roll för arbetsmarknadsintegration blivit än viktigare i Halland.

Kapitel 3. Mål och vision

En av tillväxtstrategins prioriteringar är en regionförstoring och utveckling av kollektivtrafik och infrastruktur, såväl söderut som norrut. Detta mål följs upp genom att mäta restid och turtäthet till Stockholm, Göteborg, Malmö och Helsingborg. En regionförstoring norrut bör även inbegripa en regionförstoring mot Jönköpings län där Hylte kommun har funktionella kopplingar, varför även restid och turtäthet till Jönköping/Nässjö bör mätas. Inte minst då Regionsamverkan Sydsveriges mål för 2040 i *Positionspapper Kollektivtrafik* är att restiderna mellan Halmstad och Jönköping ska minska med 25 minuter.

Kapitel 5. Kollektivtrafikstråk i Halland

Hylte kommun saknar snabba förbindelser med de norrliggande hallandskommunerna och ser behov av ett kollektivtrafikstråk mellan Hyltebruk och Falkenberg. Restiderna från Falkenberg till Hylte, Gislaved och Värnamo kommuner är oförsvarbart långa. Det skulle kraftigt förbättra utbudet på både arbetsmarknaden och i gymnasievalet om en sådan busslinje skulle bli verklighet.

Hyltes invånare skulle dessutom få snabbare tillgång till västkustbanan för fortsatt resande norrut mot arbetsmarknader i Göteborgsregionen.

Kapitel 6. Trafikeringsbehov tåg 2030 – 2050

Gemensam skrivelse gällande HNJ-banan från Hylte, Gislaved, Halmstad och Värnamo kommuner

Region Halland och Region Jönköping drar båda fördel av ett utbyte mellan regionerna. Dels har regionerna företagsamheten gemensamt. Dels finns det en vinst i att ytterligare sammanlänka mindre orter med residenshuvudstädernas högskolor, för att stärka regionernas kompetensförsörjning och skapa möjligheter för kunskapsutbyten. Halmstad - Nässjö Järnväg (HNJ-banan) är den snabbaste kollektiva resvägen mellan Halmstad och Jönköping. HNJ-banan är även viktig för näringslivet, då den möjliggör för regionöverskridande pendling och godstransporter. En stor andel av resandet på banan utgörs idag av fritidsresor, varför regionen även bör se möjligheterna att med hjälp av tågtrafiken ytterligare stärka Halland som ett attraktivt besöksmål, utan att ytterligare belasta riksväg 26.

I och med elektrifieringen av ”Y:et” kommer delar av HNJ-banan att elektrifieras, dock inte delsträckan Värnamo – Halmstad. Detta utgör ett frågetecken kring denna delsträckas fortsatta drift. Vi efterfrågar en plan för hur delsträckan Värnamo – Halmstad fortsatt ska kunna bidra till utbytet mellan regionerna genom såväl persontåg som godståg. Region Jönköpings län och Region Halland bör ta ett gemensamt ansvar i frågan och arbeta för att påverka de aktörer som beslutar om infrastruktursatsningar för att Krösatågen fortsatt ska kunna bidra till tillgänglighet mellan Halland och Jönköpings län.

Specifika synpunkter från Hylte kommun gällande HNJ

Trafikförsörjningsprogrammet lyfter specifika infrastrukturella behov för samtliga tågbanor i Halland, med undantag för HNJ-banan. Hylte kommun anser att det är av yttersta vikt för Hallands östra inlands fortsatta utveckling att HNJ-banan rustas upp och elektrifieras, för att möjliggöra för ett hållbart resande hela vägen från Halmstad till Jönköping/Nässjö. Under nuvarande projektperiod har resandet på HNJ-banan ökat. Detta trots att vissa av avgångarna går på oattraktiva tider.

Resandet har de senaste åren ökat både på HNJ-banan och busstråket mellan Halmstad och Hyltebruk. För att svara upp på denna ökade efterfrågan behövs en satsning på tågtrafiken, för att det kollektiva resandet i Hallands inland i framtiden ska vara ett attraktivt och hållbart resandalternativ. Det vore högst olyckligt om uteblivna satsningar idag leder till att Hylte kommun och orter i stråket i Halmstads kommun i framtiden inte kan dra nytta av den höghastighetsjärnväg som kommer gå via Värnamo. När HNJ-projektet ska utvärderas förväntar sig kommunen att bli delaktig i denna utvärdering och att tidigt i processen få möjlighet att föra dialog med Region Halland om HNJ-banans framtid innan beslut tas.

Med bakgrund av de kriterier för etablering av nya stationer som beskrivs på sidan 43 – 44, anser kommunen även att man bör utreda möjligheterna för att öppna upp en tågstation i Hyltebruk. Järnvägen går redan in i Hyltebruk. HNJ-banans resandeunderlag skulle öka markant. Intresset från privata aktörer att bygga bostäder i kommunen är större än på många år, och vi planerar just nu för ett stort antal nya bostäder i området som kallas Parkstaden i Hyltebruk, ett område som ligger i direkt anslutning till stationen. I kommunens prioritering i den regionala cykelplanen valdes en sträcka som underlättar för cykling till stationen i Hyltebruk. Kommunen arbetar hårt för att utveckla centralorten och kommunen för gärna en diskussion om vad som behöver göras från alla parter för att möjliggöra för persontrafik med tåg till Hyltebruk.

Specifika frågor från Region Halland

Hur kan kollektivtrafiken i Halland bidra till hög attraktivitet och en hållbar samhällsutveckling?

För Hylte kommun är en välutbyggd kollektivtrafik mycket viktig för bygdens attraktivitet och är ett viktigt verktyg för att hela Halland ska leva. Kollektivtrafiken möjliggör för ett hållbart resande även på landsbygden där behovet av bil annars är stort. Kollektivtrafiken är även väsentlig för många utsatta grupper och är därför viktig för att bidra till en socialt hållbar samhällsutveckling där alla får lika möjligheter att transportera sig. Kollektivtrafiken är även ett viktigt verktyg för att motverka ökade klyftor mellan stad och land. Enligt nationella mål ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till 2045 och kollektivtrafiken är en viktig del för att Halland ska bidra till att uppnå detta mål.

Hur kan resandet med kollektivtrafiken öka och bli ännu mer attraktiv? Vad kan Region Halland göra? Hallandstrafiken? Kommunen? Trafikverket? Andra aktörer?

En viktig del i detta arbete är att hitta sätt för kollektivtrafiken att kunna konkurrera med bilen. Det kan dels handla om att man som resenär ska kunna känna tillit till att man kommer fram i tid, att man får en bekväm resa, och så vidare. Den typen av frågor ligger till stor del under Hallandstrafikens ansvar. Hylte kommun, som kommun vid länsgräns, kan också se att det är viktigt att det länsöverskridande resandet går så smidigt som möjligt. Här finns ett ansvar hos Region Halland och Hallandstrafiken att föra dialog med andra regioner och kollektivtrafikbolag gällande länsöverskridande resande.

Kommun har en viktig roll i att i största möjliga mån underlätta för våra invånare att resa kollektivt. Det kan bland annat ske genom planering av cykelvägar för att säkra god tillgänglighet till hållpunkter. Genom att utveckla områden som ligger i befintliga kollektivtrafikstråk, t.ex. med ny bostadsbebyggelse, kan kommunen även öka potentiellt resandeunderlag. Kommun har även en viktig roll som behovsägare, med god kännedom om sin kommun, kontakter med näringslivet o.s.v. Kommunen har med det en viktig roll att i dialog med Hallandstrafiken och Region Halland visa på var det finns bäst möjligheter för att utveckla kollektivtrafiken i kommunen.

Vad ser ni är viktigast i arbetet med att utveckla ”hela-resan” dvs. resenärens resa från dörr till dörr?

Kommunen ser detta som ett arbete som både kräver insatser för beteendeförändringar, samt möjliggörandet via infrastruktur. Arbetet kräver därför samarbete mellan alla inblandade aktörer. Cykeln är onekligen en viktig del i arbetet, som kommunen ser att det finns stor potential att samarbeta vidare med. Det kan dels handla om utbyggnad av cykelvägar som ger tillgång till viktiga knytpunkter och hållplatser. Det kan även handla om att titta vidare på lösningar för cykelparkeringar, hyrcykelsystem, samt att utveckla möjligheterna att ta med sig cykeln på bussen eller tåget.

Det är dock så att det även fortsatt kommer finnas ett visst bilberoende på landsbygden, som inte går att komma undan helt med utbyggnad av cykelvägar. Det är få som pendlar till Halmstad som exempelvis kommer ta bilen till Torup för att sedan ta bussen till jobbet, som tar längre tid än bilen. Vill man främja delad mobilitet i Hylte kommun, finns det dock stor potential i att skapa starka noder, exempelvis Torup station, dit folk kan cykla eller parkera bilen för att sedan ta tåget. Detta förutsätter dock att man på allvar satsar på tåget för att göra restiderna kortare, samt att vi som kommun gör vad vi kan för att utveckla orterna och stationsområdet.

Vad ser ni är viktigast i arbetet med att utveckla en kollektivtrafik för ett växande Halland?

För Hylte kommun är kollektivtrafiken en möjliggörare och ett verktyg för att skapa tillväxt. Kommunen har förståelse för att kollektivtrafik är kostsamt och att det ur kortare perspektiv kan vara mer gynnsamt att utveckla och förädla trafiken vid redan etablerade stråk. Samtidigt är kommunens ståndpunkt sådan att förnyelse av kollektivtrafiken kommer krävas för att hela Halland ska kunna växa på ett hållbart sätt och för att skapa ett hållbart transportsystem där kollektivtrafiken kan konkurrera med bilen.

Halland i stort växer, men det finns orter på landsbygden i alla Hallands kommuner med vikande befolkningsunderlag. En viktig fråga för många gällande var de väljer att bosätta sig är att det finns bra kommunikationer till andra orter och städer. Att endast lägga resurser på redan starka och etablerade stråk riskerar därför att snabba på processen med en allt glesare landsbygd. Kollektivtrafiken är ett oundgängligt verktyg för att skapa en levande landsbygd, vilket är något Halland bör eftersträva för att vara en socialt hållbar region med minskade klyftor mellan stad och land. Samhällsnyttan med att exempelvis bevara och utveckla tågtrafiken i Hallands inland är något som måste tas på allvar om Region Halland vill få ett Halland som håller i längden.

Emma Gröndahl
Kommunchef

Ronny Löfquist (S)
Kommunstyrelsens ordförande